

به نام خدا

سوالات مفهومی کوتاه پاسخ و تشریحی درس به درس فلسفه ۲

درس اول: هستی و چیستی

- ۱- وجوه مشترک و اختصاصی موجودات و یا جنبه هایی که انسان درهرچیزی مشاهده می کند را نام ببرید؟ وجود وجه مشترک وجودات و ماهیت وجه اختصاصی آن ها است.
- ۲- کدام فیلسوف مسلمان به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه ای کرد و در تمایز آن دو نکاتی را مطرح نمود و کدام فیلسوف مسلمان راه او را ادامه داد؟ فارابی- ابن سینا
- ۳- تفاوت این دو گزاره چیست؟ : الف) «انسان حیوان ناطق است» با گزاره: ب) « انسان موجود است»
الف) حیوان و ناطق از اجزای ذاتی انسان است و حمل آن بر انسان به دلیل نیاز ندارد و حمل در این جا، حمل اولی ذاتی می باشد.
ب) وجود از ذاتیات انسان و هیچ ماهیت دیگری نیست و حمل آن بر انسان نیاز به دلیل دارد و حمل در این جا حمل شایع صناعی می باشد.
- ۴- کدام اصل فلسفی یکی از اساسی ترین آراء و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی است و پایه برهان وجوب و امکان ابن سینا در اثبات وجود خداست؟ تمایز یا مغایرت و یا زیادت وجود بر ماهیت
- ۵- اصل تمایز وجود با ماهیت را کدام فیلسوف اروپایی در اروپا گسترش داد و پایه گذار کدام مکتب فلسفی شد؟ توماس آکوئیناس- مکتب فلسفی تومیسم
- ۶- فلاسفه غرب از طریق آراء کدام فلاسفه مسلمان مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شدند و از قرن ۱۶ ملادی به بعد کدام دیدگاه در اروپا رونق گرفت؟ ابن سینا، ابن رشد- دیدگاه های حس گرا و تجربه گرا

درس دوم: جهان ممکنات

- ۷- چه نسبتی بین موضوع و محمول در قضایای زیر به ترتیب برقرار می باشد؟
الف) لباس من قرمز است. ب) عدد سه فرد است. ج) مثلث شش ضلعی است.

الف) امکانی ب) وچوبی ج) امتناعی

۸- چه نسبتی بین موضوع و محمول در قضایای زیر برقرار است؟

الف) درخت هست. ب) خدا هست. ج) شریک الباری هست.

الف) ممکن ب) واجب د) ممتنع

۹- مفاهیم زیر را تعریف نمایید.

الف) امکانی: موجودات در ماهیت و ذات خود ممکن الوجود هستند، یعنی نسبت اشان با وجود و عدم مساوی است، این ماهیت هم می تواند باشد و هم می تواند نباشد. مثلا انسان هست. انسان هم می تواند باشد و هم می تواند نباشد. ذات وی به گونه ای نیست حتما باشد و به گونه ای نیست حتما نباشد.

ب) واجب الوجود بالغیر: همه اشیا بی که موجودند، واجب الوجود بالغیر هستند، اما به واسطه علتی که خارج از ماهیت آن ها می باشد. به عبارت دیگر واجب الوجود بالغیر هستند.

درس سوم: جهان علی و معلولی

۱۰- یکی از کهن ترین مسائل فلسفه چیست؟ مسئله علت و معلول

۱۱- رابطه علیت چگونه رابطه ای است؟

رابطه وجود بخشی میان علت و معلول را رابطه علیت گویند، پس، رابطه علیت رابطه وجودی و درونی است که در آن، یک طرف علت به طرف دیگر معلول وجود می دهد. کلمه « چرا » بازتابی از درک همین رابطه است. « چرا » یعنی « به چه علت » « علت این حادثه چیست »

رابطه علیت یک رابطه وجودی است، یعنی وجود یکی ضرورتا وابسته به وجود دیگری است. برخلاف رابطه بعد از وجود (رابطه دوستی)، ابتدا وجود دو نفر فرض می شود و سپس میان آن ها دوستی برقرار می گردد.

۱۲- بنا به دیدگاه دکارت انسان چگونه به درک علیت می رسد؟

درک رابطه علیت نیاز به تجربه و آموزش ندارد، هر چند یافتن مصادیق علت و معلول نیازمند تجربه و آموزش است. جزء مفاهیم اولیه است که درک آن علیت فطری است.

۱۳- از دیدگاه تجربه گرایان (آمپریست ها) انسان از چه طریقی علیت را درک می کند؟

از طریق حس به توالی پدیده ها پی می بدر و رابطه علیت را بنا می نهد.